

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 24C/183/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116217010
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Keresztényi
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2020:7116217010.23

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I vo veci žalobcu: A.R. A., U.. XX.XX.XXXX, R. H. L., H. XX, zastúpeného: Advokátska kancelária Tomáš Herman, advokát, so sídlom v Košiciach, Bočná 10 proti žalovanej: I. A., U.. XX.X.XXXX, R. H. L., F. XX, zastúpenej: Advokátska kancelária JUDr. Milan Slobodník, advokát, so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, v konaní o vrátenie daru takto

rozhodol:

I. U r č u j e , že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva č. XXXXX, O. L. B., O. L. - E., L. Ú. E. G., R. Č.. XX U. X. D. O. N. E.. Č.. XXX, R. N. H.A. XX, XX, XX postavený na parcele reg. „C“ č. XXXX o výmere 231 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, na parcele reg. „C“ č. XXXX o výmere 255 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria a na parcele reg. „C“ č. XXXX o výmere 267 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria a spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 181/10000 k celku na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu súp. č. XXX a spoluvlastníckom podiele k pozemkom parcela registra „C“ č. XXXX, XXXX K. XXXX.

II. Žalovaná je povinná vrátiť žalobcovi dar - nehnuteľnosť špecifikovanú vo výroku č.I a nehnuteľnosť vypratať, v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 3.8.2016 vo veci samej domáhal priznania nároku, špecifikovaného vo výroku tohto rozsudku.

2. Žalobu odôvodnil skutočnosťami, že darovacou zmluvou zo dňa 12.3.200 počas trvania manželstva previedol na žalovanú (manželku) vlastnícke právo k nehnuteľnosti. Po rozvode manželstva sa správanie žalovanej voči nemu dramaticky zhoršilo; žalovaná sa k nemu správa tak, že hrubo porušuje dobré mravy. V článku VI. darovacej zmluvy žalovaná prehlásila, že žalobcovi umožní bezplatné užívanie nehnuteľnosti a v prípade choroby sa o neho náležite postará. Žalobca začal byť rekonštruovať s cieľom bývať v ňom, avšak žalovaná mu v septembri 2015 oznámila, že v byte bývať nebude, zakázala mu vstup do bytu, odobrala mu kľúče a znemožnila užívanie bytu. Zároveň mu spôsobila škodu vo výške cca 2.000 EUR v podobe zmarených investícií v súvislosti s rekonštrukciou bytu. V minulosti so žalovanou spoločne podnikali, bol konateľom spoločnosti A. E..A..O., pričom žalovaná ho bezdôvodne a bez vysvetlenia zbavila funkcie konateľa. Žalovaná opakovane a verejne ohovára žalobcu pred rodinou, priateľmi, známymi a verejnosťou, šíri lži a tvrdí, že ju okrádal, že má dlhy, pošpinil meno rodiny, zapríčinil rozvrät manželstva, navštevuje verejné domy atď., čo ohrozuje jeho vážnosť v zamestnaní, podnikaní i v súkromí. Zároveň sa mu priznala s dlhodobou mimomanželskou známosťou, ktorú jej chcel odpustiť, avšak žalovaná mu oznámila, že jej nevera trvá už 7 rokov a nemá záujem ju ukončiť. Preto bol nútený podať návrh na rozvod manželstva, pričom súd manželstvo rozviedol. Žalovaná ho sústavne obťažuje

SMS správami, denne mu príde aj 80 - 120 SMS správ, ktoré mu zasiela aj v neskorých nočných hodinách, vulgárne mu v nich nadáva a vyhráza sa mu. V decembri 2015 ho fyzicky atakovala kopancom z celej sily, čoho svedkom bola aj ich maloletá dcéra. Fyzicky ho opätovne napadla dňa 30.5.2016, kedy ho udrela po tvári a spôsobilá mu poškodenie dioptrických okuliarov. Incident je predmetom vyšetrovania vedeného na Obvodnom oddelení Policajného zboru Košice - Dargovských hrdinov. Vyššie uvedené konanie žalovanej žalobca pokladal za hrubo rozporné s dobrými mravmi, napíňajúce dikciu ust. § 630 Obč. zákonníka, odôvodňujúce vrátenie daru. Písomnou výzvou zo dňa 21.7.2016 preto žalovanú vyzval, aby darovanú nehnuteľnosť vrátila.

3. Žalovaná žiadala žalobu zamietnuť. Tvrdenia žalobcu považovala za účelové, klamlivé a zavádzajúce. Vo vzťahu k znemožneniu užívania bytu poukázala na znenie článku VI. darovacej zmluvy, s tým, že na porušenie tohto článku musia byť splnené obe náležitosti a teda bezplatné užívanie ako aj starostlivosť o žalobcu v prípade choroby, pričom žalovaná nemá vedomosť o tom, že by žalobca trpel chorobou, vyžadujúcou jej náležitú starostlivosť. Potvrdila, že sa po rozvoде so žalobcom dohodli na tom, že v byte bude bývať žalobca aj s ich najstarším synom A., ako aj, že predmetný byt sa bude rekonštruovať pre deti. K tomuto kroku (znemožneniu užívania) pristúpila po tom, čo zistila nezrovnalosti v účtovníctve zo spoločného podnikania, pričom žalobca ju klamal a zavádzal a neposkytol jej relevantné vysvetlenia. K zbaveniu funkcie konateľa uviedla, že je to jej zákonné právo ako vlastníčky firmy, ako aj, že toto oprávnenie využila z dôvodu, že žalobca riadil spoločnosť bez právneho dôvodu a poškodzoval jej dobré meno. K tvrdeniu žalobcu, že ho opakovane a verejne ohovára, pričom jej konanie napĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu ohovárania uviedla, že toto tvrdenie je len domnienkou žalobcu a len orgány činné v trestnom konaní môžu posúdiť, či sa skutok stal a či je trestným činom. K tvrdeniu žalobcu o mimomanželskej známosti žalovanej uviedla, že táto nebola dôvodom rozvođu ich manželstva. Dôvodom bolo, že vzťahy medzi nimi ochladli, čoho dôkazom je aj návrh žalobcu na rozvod manželstva. Bol to žalobca, kto navrhol žalovanej, že budú mať otvorený vzťah, pretože žalobca nadviazal mimomanželskú známosť s K. E. už pred 14 rokmi. Čo sa týka písania sms správ a ich obsahu, žalovaná sa bránila, že komunikácia sms správami bola obojstranná a bola len dôsledkom porozvodového emocionálneho napätia medzi stranami. K fyzickým atakom voči žalobcovi uviedla, že toto tvrdenie je účelové, tendenčné. Naopak, bol to žalobca, ktorý ju sústavne psychicky a fyzicky napádal. Záujmom žalobcu je len získať osobný majetkový prospech a poškodiť žalovanú ekonomicky aj psychicky. Žalovaná mala za to, že nebola preukázaná takú intenzita hrubého porušenia dobrých mravov, ktorá by bola dôvodom na vrátenie daru. Je správanie je potrebné vnímať v celkovom kontexte, vzhľadom na situáciu a okolnosti, za ktorých sa to stalo - v čase rozvođu sporových strán, s prihliadnutím na skutočnosť, že strany sporu spolu podnikali a žalovaná zistila isté finančné nezrovnalosti, ktoré vnímala ako ohrozenie jej existencie, čo ju napokon viedlo aj k tomu, že vedenie spoločnosti previedla na inú osobu. Vzťahy boli veľmi napäté, čo vyústilo aj do negatívneho hodnotenia žalobcu zo strany žalovanej z pohľadu podnikania. Jej chovanie nebolo takej intenzity, aby ohrozila vážnosť osoby žalobcu v podnikaní alebo v spoločnosti ako takej. Ak tu teda aj boli nejaké konflikty alebo nevhodné správanie zo strany žalovanej, žalovaná poukázala na to, že boli vyvolané stresom, napätím a zlou finančnou situáciou, neboli však takej intenzity, aby boli spôsobilé založiť kvalifikované dôvody na vrátenie daru.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom sporových strán, výsluchom svedkov a oboznámením listinných dôkazov.

5. V konaní nebolo sporné, že sporové strany uzavreli manželstvo dňa 12.4.1997. Počas trvania manželstva, dňa 12.3.2001 žalobca ako darca a žalovaná ako obdarovaná uzavreli darovaciu zmluvu, na základe ktorej žalobca previedol na žalovanú vlastnícke právo k vyššie špecifikovanej nehnuteľnosti. V článku VI. zmluvy je obsiahnuté prehlásenie žalovanej, že žalobcovi umožní bezplatné užívanie nehnuteľnosti a v prípade choroby sa o neho náležite postará. Vklad vlastníckeho práva v prospech žalovanej bol v katastri nehnuteľností na LV č. XXXXX povolený pod č. V489/01 dňa 28.3.2001. Žalobca predmetný byt nadobudol od svojich starých rodičov.

6. V konaní tiež nebolo sporné, že motívom žalobcu pre darovanie bola ochrana rodiny, keďže žalobca bol v tom čase podnikateľom na základe živnostenského oprávnenia a teda, ručil za svoje dlhy celým svojím majetkom.

7. V konaní tiež nebolo sporné, že manželstvo sporových strán bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Košice I č.k.11P/19/2015-31 zo dňa 20.5.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10.6.2015. Z

manželstva pochádzajú tri deti, A., U..XX.X.XXXX, G., U.. X.X.XXXX K. U., U.. XX.X.XXXX. Návrh na rozvod podal žalobca s odôvodnením, že v neskoršom období spolužitie sprevádzali neustále hádky a konflikty a najmä po tom, čo začal mať problémy v podnikaní, sa ich spolužitie stalo neznesiteľným. Žalovaná s návrhom na rozvod súhlasila. Vo vzťahu k deťom uviedla, že žalobca si pravidelne plní vyživovaciu povinnosť, stretáva sa s deťmi a pomáha pri výchove a starostlivosti.

8. V konaní nebolo sporné, že žalobca písomne, listom zo dňa 21.7.2016 vyzval žalovanú na vrátenie daru, z tých dôvodov, ako sú uvedené v žalobe. Z pripojenej doručky a podacieho lístka súd zistil, že výzvu žalovaná prevzala dňa 25.7.2016.

9. V konaní tiež nebolo sporné, že v byte, ktorý je predmetom žaloby o vrátenie daru (H. ulica), sporové strany ako manželé resp. rodina nebývali. Počas trvania manželstva a určitý čas aj po rozvode manželstva (do septembra 2015) bývali spolu s deťmi v inom byte, na L. Z. XX H. L.. Tento byt (na L. Z.) žalovaná v priebehu konania predala a odsťahovala sa k svojmu priateľovi do Q..

10. Žalovaná v priebehu konania, na základe kúpnej zmluvy zo dňa 11.11.2016, previedla nehnuteľnosť na svojho brata B..A. C.. Tento bol ako výlučný vlastníak nehnuteľnosti zapísaný do katastra na základe rozhodnutia o povolení vkladu kúpnej zmluvy V-12223/16 zo dňa 11.11.2016. Následne, v dôsledku odstúpenia od tejto zmluvy, došlo k obnoveniu vlastníckeho práva žalovanej k predmetnej nehnuteľnosti.

11. Aj z tohto dôvodu súd uznesením č.k.24 C 183/2016-58 zo dňa 17.1.2017 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanej povinnosť zdržať sa nakladania s uvedenou nehnuteľnosťou až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 5 Co/273/2017-179 zo dňa 7.8.2017.

12. V konaní nebolo sporné, že správanie, ktoré žalobca vytykal žalovanej a uplatnil ich ako dôvody na vrátenie daru, je (okrem priznania s dlhodobou mimomanželskou známosťou) datované do obdobia po rozvode manželstva.

13. Čo sa týka prvého dôvodu na vrátenie daru, t.j. že keď žalobca po rozvode manželstva začal predmetný byt na H. ulici rekonštruovať s cieľom, že v ňom bude bývať, žalovaná mu v septembri 2015 oznámila, že v byte bývať nebude, zakazuje mu vstup a odobrala mu kľúče, žalovaná túto skutočnosť potvrdila. Uviedla, že tak učinila po zistení, že v septembri 2015 bol žalobca na dovolenke v zahraničí so svojou priateľkou.

14. Čo sa týka druhého dôvodu na vrátenie daru, t.j. že žalovaná zbavila žalobcu funkcie konateľa spoločnosti A. E..A..O., B.: XX XXX XXX, ani táto skutočnosť v konaní nebola sporná. Ako vyplynulo aj z výpisu z obchodného registra, od vzniku spoločnosti bola jedinou spoločníčkou tejto obchodnej spoločnosti žalovaná. Jediným konateľom od vzniku spoločnosti bol žalobca a to až do 23.3.2016, kedy sa konateľkou stala žalovaná.

15. Čo sa týka tretieho dôvodu na vrátenie daru, t.j. že žalovaná žalobcu verejne opakovane ohovárala, pred rodinou, priateľmi, známymi a verejnosťou šíri lži a tvrdí, že ju okrádal, že má dlhy, že pošpinil meno rodiny, že zapríčinil rozvrat manželstva, že navštevuje verejné domy atď., uvedené skutočnosti boli preukázané výpoveďami sporových strán i svedkov. Ich zhrnutie súd uvádza nižšie:

16. Žalobca vo vzťahu k tomuto dôvodu vypovedal, že žalovaná negatívne ovplyvňovala deti proti nemu; po zistení, že nadviazal vzťah s inou ženou, deťom povedala, že príčinou rozvodu je jeho dlhodobý vzťah s inou ženou; synovi A. doslova povedala, že sa kurvil a chodil po bordeloch. Dôsledkom boli naštrbené vzťahy s deťmi; nekomunikovali s ním takmer pol roka. Obdobne to bolo s jeho rodičmi, ktorých žalovaná niekoľko krát navštívila a narozprávala im, aké zlé veci urobil, aký je zlý človek. Rodičia boli z toho psychicky rozložení a komunikácia s nimi uviazla na dobu niekoľkých mesiacov.

17. Žalovaná potvrdila, že spoločným známym hovorila, že žalobca je podvodník, zlodej, že okradol rodinu, o čom svedčia účty z podnikania. Nepriamo potvrdila aj to, že deťom povedala, že otec chodí po bordeloch; nepamätala sa, či použila práve toto slovo.

18. Svedok A. Š., spoločný známy oboch sporových strán potvrdil, že sa s ním žalovaná stretla, pričom o žalobcovi povedala, že je nezodpovedný, že narobil dlhy, že sa nestará o deti a má frajerky, pričom padli z jej strany aj nadávky, ako chuj a pod. Priznal, že tieto informácie, najmä však tá, že sa nestará o deti, ovplyvnili jeho vzťah k žalobcovi, na určitý čas sa odcudzili. Svedok tiež uviedol, že obdobné informácie o žalobcovi mu povedali aj ďalší spoloční známi, s ktorými sa žalovaná rozprávala.

19. Svedok A. A., syn sporových strán, ktorý mal v relevantnom čase 18-19 rokov, potvrdil, že po tom, čo sa otec (žalobca) odsťahoval zo spoločnej domácnosti, ho matka (žalovaná) každý deň ohovárala, očierňovala, napr. mu povedala, že otec je sviniar, zlodej, že ju o všetko okradol, že sa kurvil, že chodil do bordelov. Vo vzťahu k svojmu milencovi povedala, že to vlastne ani nebol milenec, že to bol len kamarátsky vzťah, kamarát, u ktorého hľadala šťastie. V dôsledku tohto obrazu, ktorý mu mama vykreslila, bol otec v jeho očiach doslova najväčší sviniar. Nechcel otca ani vidieť, prestal mu dvíhať telefón. S otcom začal komunikovať a vyhľadávať ho až postupom času, po 4 - 5 mesiacoch. Po odchode otca totiž mama doslova ignorovala ich potreby a keď niečo potrebovali, posielala ich za otcom. Takže boli v podstate nútení otca osloviť, požiadať ho o pomoc. Otec ich vždy rád prichýlil a pomohol. Kvôli hádkam s mamou sa následne musel odsťahovať k svojej priateľke. Mama sa polroka o neho nezaujímala.

20. Svedkyňa L. D., sestra žalobcu, taktiež potvrdila, že žalovaná sa o žalobcovi vyjadrovala škaredo. Žalovaná jej navrhla stretnutie, kde o ňom povedala, že sa kurví s inými ženami, že mal viac kuriev, že je podvodník, že je hajzel, že je sviniar. Svedkyňa v relevantnom čase bývala v spoločnej domácnosti s rodičmi žalobcu, takže mala vedomosť o tom, resp. bola svedkom toho, že žalovaná pri viacerých návštevách rozprávala rodičom, že žalobca je príčinou ich rozvodu, používala urážky, nadávky, škaredé slová, vravela, že žalobca sa nestará o deti, že je kurevník, že si dopisuje s kurvami, pričom používa viacero mejlových adries, pýtala sa, kedy im predstaví svoju frajerku. Raz keď bol brat na návšteve u rodičov a telefonoval so žalovanou, počula, ako ho častovala nadávkami typu „ty hajzel, poď si po deti, musíš sa o ne starať...“ Rodičov táto situácia veľmi zasiahla, boli nešťastní a sklamaní. Žalobca sa stiahol a nič nehovoril. Na nejaký čas sa odcudzili, minimálne dva mesiace nemali žiaden kontakt a aj potom trvalo dlho, aj pol roka, kým sa to ustálilo. Brat sa totiž rozhodol situáciu rodičom vysvetliť a všetko im porozprával.

21. Svedkyňa H. D. - C., manželka brata žalovanej, taktiež potvrdila, že bola svedkom negatívnych vyjadrení resp. nadávok žalovanej vo vzťahu k žalobcovi a to aj pred inými ľuďmi (D. Š., M. G.). Nadávky však neboli vulgárne. Vzhľadom na porozvodové obdobie a hnev s tým súvisiaci to pokladala za prirodzené. Výroky žalovanej nechcela konkretizovať. Žalovaná sa sťažovala, že jej najlepšia kamarátka sa stala partnerkou žalobcu a že mali dlhší vzťah už pred rozvodom, hovorila o deťoch, že si ich žalobca kupoval, ďalej že je podvodník v súvislosti s podnikateľskou činnosťou a v súvislosti s pôžičkami na deti. Spoloční známi D. Š.B. K. M. G. svedkyňi povedali, že žalobca je zlý, že podvádzal v práci, aj v osobnom živote, že si kupuje deti, vraveli niečo o účtoch pre deti, kam si odkladal peniaze, aby zakryl svoje úmysly vo vzťahu k podnikateľskej činnosti a podobne. Svedkyňa, ako aj títo spoloční známi žalovanú ľutovali a naozaj si mysleli, že je podvodník, že je príčinou rozvratu manželstva, že oberá žalovanú o byt.

22. Svedok A. C., brat žalovanej, uviedol, že žalovaná sa o žalobcovi vyjadrovala sa ako každá rozvedená žena. Výroky žalovanej, okrem slova „debil“, nechcel konkretizovať. Vravela, že neplatí výživné, že nemajú z čoho žiť, nadávala, že jej nič neplatí.

23. Svedkyňa L. A., matka žalobcu, v čestnom vyhlásení ako aj vo svojej výpovedi potvrdila, že žalovaná pri osobných návštevách v ich byte, ako aj telefonicky opakovane ohovárala žalobcu, že je podvodník, kurevník, zlodej, že nemá záujem o deti, že ju okradol a pod. Ako rodičia žalobcu to veľmi ťažko znášali, nevedeli spať, malo to vplyv na ich zdravotný stav. Uvedená situácia sa podpísala aj na vzťahu k žalobcovi, niekoľko mesiacov (až pol roka) riadne nekomunikovali.

24. Čo sa týka štvrtého dôvodu na vrátenie daru, t.j. že žalovaná sa mu ešte pred rozvodom (január 2015) priznala s dlhodobou mimomanželskou známosťou, ktorú jej chcel odpustiť a manželstvo zachrániť, avšak žalovaná mu oznámila, že jej známosť trvá už 7 rokov a nemá záujem ju ukončiť, čo ho viedlo k podaniu návrhu na rozvod, súd uvádza, že žalovaná nepoprela, že mala mimomanželskú známosť; uviedla len, že netrvala 7 rokov a okrem toho, žalobca jej počas trvania manželstva navrhol otvorený (voľný) vzťah. Žalobca však tvrdenie žalobkyne o voľnom vzťahu nepotvrdil. Len podporne súd uvádza,

že skutočnosti, uvedené žalobcom potvrdila aj svedkyňa K. E., ktorej výpoveď by súd vzhľadom na jej súčasný blízky (partnerský) vzťah so žalobcom inak nemusel vyhodnotiť ako hodnovernú, avšak žalovaná jej výpoveď v tomto smere nijako nepoprela. Svedkyňa uviedla, že boli so žalovanou blízkymi priateľkami, rozprávali sa aj o dôverných veciach a teda, od žalovanej vedela, že má takúto známosť, ktorá trvala asi 5 rokov pred rozvodom manželstva a po tom, čo vyšla najavo a žalobca trval na ukončení tohto vzťahu pre záchranu manželstva, žalovaná sa nevedela tohto vzťahu vzdať. Uvedenú skutočnosť potvrdila aj svedecká výpoveď D. Š..

25. Čo sa týka piateho dôvodu na vrátenie daru, t.j. že žalovaná žalobcu sústavne obťažuje SMS správami v počte 80 až 120 denne, ktoré mu zasiela aj v neskorých nočných hodinách, vulgárne mu v nich nadáva a vyhráža sa, súd uvádza, že uvedená skutočnosť bola v konaní preukázaná výpismi z komunikácie (č.l. 84 - 94 spisu). V týchto sa uvádza, napr.: „ Nie nebudeš živiť svoju kurvu na úkor mojich detí. Nedovolíť. Zaplať dlhy a potom si ži. Pre to tvoje choré klamanie o financiách sa všetko posralo. Však ty si roky nevedel, že sme. Preto som vyhľadávala objatie iných. Ja nežiarim, iba sa nestaráš o svoje deti pre tvoje úlety a trepeš hovadiny ľuďom, že ti ich nedávam. Si stroskotanec, čo sa snaží o ďalšiu identitu, podvodník. Takže si vrásky nerobím, ktorá bude ďalšia hlupaňa, čo naletí. Moja dcéra došla a hádaj, čo povedala! Si podvodník. Dones peniaze. Pozri, divadlo ma nezaujíma, prestaň hučať deťom nezmysly o mne, rieš seba, svoje podvody, ako si nás zneužíval, ako si ma podviedol prvý, ako závidíš všetko svojim kamarátom, aj kurvy, všetko, E. zneužívaš, však si sa sám vyjadril, že je príšera, biely kôň, plán B. Nevadí, čo E. naklamala, ojebáva aj Teba. Ide jej to. A nefoť si vtáka, lebo to videli tí, ktorí nemali.“

26. Žalovaná skutočnosť, uvedenú v predchádzajúcom bode, nepoprela. Len uviedla, že to nebolo až v takom rozsahu, ako tvrdil žalobca (80-120 správ denne), ale len v rozsahu cca 60 sms, aj to z dôvodu, že v tom čase mali ešte spoločné podnikanie. Na otázku, či jej správy obsahovali nadávky voči žalobcovi, žalovaná uviedla, že bola dosť zdržanlivá a že je otázne, čo možno pokladať za nadávku.

27. Čo sa týka šiesteho dôvodu na vrátenie daru, t.j. že v decembri 2015 žalovaná žalobcu fyzicky atakovala kopancom z celej sily, čoho svedkom bola ich maloletá dcéra, uvedený incident síce nebol predmetom priestupkového konania, avšak žalovaná potvrdila, že k incidentu došlo, hoci šlo len o náznak kopnutia, z čoho sa ich dcéra smiala.

28. Čo sa týka siedmeho dôvodu na vrátenie daru, t.j. že žalovaná fyzicky napadla žalobcu dňa 28.5.2016, kedy ho udrela po tvári a poškodila mu okuliare, uvedená skutočnosť bola v konaní preukázaná rozhodnutím Okresného úradu Košice, odboru všeobecnej vnútornej správy č. OÚ-KE-OVVS2-2016/027687 zo dňa 28.10.2016. Týmto rozhodnutím bola žalovaná uznaná vinnou zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa dopustila tým, že uvedeného dňa fyzicky napadla žalobcu tak, že ho udrela do ľavého líca, za čo jej bolo uložené pokarhanie.

29. Podľa ust. § 630 Občianskeho zákonníka, darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

30. V ustanovení § 630 Občianskeho zákonníka, ktoré darcovi umožňuje domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy, je upravený osobitný spôsob zániku darovacieho vzťahu, ku ktorému dochádza na základe jednostranného právneho úkonu darcu voči tomu obdarovanému, ktorý hrubo porušil dobré mravy svojím správaním k darcovi alebo členom jeho rodiny. Za členov rodiny darcu treba považovať predovšetkým jeho manžela, rodičov a deti a spravidla tiež ostatných príbuzných v priamom rade ako aj súrodencov, výnimočne aj ďalšie osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere, pokiaľ by darca ich ujmu dôvodne pociťoval ako vlastnú ujmu .

31. Právo darcu domáhať sa vrátenia daru vzniká darcovi okamihom správania obdarovaného, ktoré naplňuje znaky uvedené v § 630 OZ. Pokiaľ darca toto právo realizuje, zaniká darovací vzťah momentom, keď prejav vôle darcu (výzva na vrátenie daru) došiel obdarovanému. Uvedené ustanovenie umožňuje vyvodit' zodpovednosť za porušenie morálnych pravidiel správania - súhrnu určitých historicky nemenných a všeobecne v spoločnosti akceptovaných noriem etiky, morálky a mravnosti. Vrátenie daru

možno považovať za sankciu, ktorou darca postihuje obdarovaného za jeho správanie hrubo porušujúce tieto morálne pravidlá.

32. Právo darcu na vrátenie daru nezakladá však každé negatívne správanie sa obdarovaného voči darcovi. Toto právo nevzniká pri prostej nevďačnosti obdarovaného voči darcovi, ani pri menej významnom porušení dobrých mravov obdarovaným. Predpokladom vrátenia daru je len také negatívne správanie sa obdarovaného, ktoré vzhľadom na všetky významné okolnosti konkrétneho prípadu možno hodnotiť (až) ako "hrubé" porušenie dobrých mravov. O také správanie ide spravidla v prípade porušenia dobrých mravov spôsobom vyznačujúcim sa značnou intenzitou alebo sústavnosťou (opakovanosťou), pričom jeho vonkajším prejavom môžu byť napríklad hrubé urážky, násilie, neposkytnutie potrebnej pomoci, hrubý nezáujem a pod. V súlade s § 630 Občianskeho zákonníka možno za právne relevantné považovať len také správanie sa obdarovaného, ktoré sa objektívne prejavilo. Pritom nie je rozhodujúci subjektívny pocit a úsudok darcu.

33. Až keď súd dospeje k záveru, že správanie obdarovaného voči darcovi vykazuje znaky správania, ktoré "hrubo" porušilo dobré mravy, treba vziať do úvahy a hodnotiť aj správanie samotného darcu v tom zmysle, či práve jeho správanie nie je príčinou nevhodného správania obdarovaného (princíp vzájomnosti), resp. či darca nevyprovokoval nevhodné správanie obdarovaného voči nemu alebo členom jeho rodiny. V kladnom prípade sa darca nemôže úspešne domáhať vrátenia daru, lebo následnú (darcom vyvolanú) reakciu obdarovaného (i keby bola nevhodná) by nebolo možné kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Výnimkou by však bolo také správanie sa obdarovaného, ktoré by bolo v zrejmom nepomere k správaniu sa samotného darcu (por. rozs. Najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 108/2007). Pri posudzovaní opodstatnenosti žaloby o vrátenie daru nemá teda skúmanie dôvodov pre uplatnenie princípu vzájomnosti opodstatnenie vtedy, keď správanie obdarovaného bolo síce neslušné, nedosahovalo ale intenzitu "hrubého" porušenia dobrých mravov.

34. Súd výsledky vykonaného dokazovania v danej veci hodnotil podľa vyššie uvedených princípov a zásad.

35. Vzhľadom k tomu, že v danej veci boli v podstate preukázané všetky skutkové tvrdenia, ktoré uplatnil žalobca ako dôvody na vrátenie daru, súd sa zaoberal vyhodnotením intenzity porušenia dobrých mravov, a teda, či správanie žalovanej malo takú intenzitu, ktorú možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov v zmysle skutkovej podstaty ust. § 630 Občianskeho zákonníka tak, že by to zakladalo vrátenie daru a až následne, po prijatí kladného záveru v tomto smere, sa zaoberal aj princípom vzájomnosti.

36. Je pravdou, že správanie žalovanej, uplatnené medzi dôvodmi na vrátenie daru, spadá bezprostredne do obdobia po rozvode manželstva sporových strán, ktoré sa vo všeobecnosti pokladá za silnú emočnú záťaž nielen pre rozvádzajúcich sa, ale aj pre blízke rodinné prostredie, najmä deti a rodičov. Je teda prirodzené, že túto situáciu môže sprevádzať nadmerný stres, napätie, emócie zlosti, hnevu, frustrácie, sklamaní, obáv, neistoty a pod., ktoré môžu negatívne ovplyvňovať vonkajší prejav, t.j. správanie človeka navonok. To však nemôže viesť k záveru, že v takejto situácii je akékoľvek správanie prijateľné, ospravedlniteľné, resp. že neexistujú isté limity, ktoré by nemali byť prekročené.

37. Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že vyššie opísané správanie žalovanej vo svojom celom komplexe bolo sústavné a značnej intenzity a je možné ho vyhodnotiť ako hrubé porušenie dobrých mravov.

38. Samozrejme, prvý z dôvodov na vrátenie daru - znemožnenie užívania bytu, ktorý bol predmetom darovania, sám osebe nemôže obstať ako dôvod na vrátenie daru. Bolo by ho možné vnímať len ako prostú nevďačnosť obdarovanej. Je síce pravdou, že prehlásenie žalovanej v článku IV darovacej zmluvy, že žalobcovi umožní bezplatné užívanie nehnuteľnosti a v prípade choroby sa o neho náležite postará, nie je právne vynutiteľný záväzok (nešlo o vecné bremeno), nepochybne však ide minimálne o morálny záväzok žalovanej ako prijímateľky daru. Ani druhý z dôvodov na vrátenie daru - zbavenie funkcie konateľa spoločnosti, sám osebe nespĺňa intenzitu, vyžadovanú ust. § 630 Občianskeho zákonníka; ide o využitie zákonom daného výsostného oprávnenia žalovanej ako jedinej spoločníčky obchodnej spoločnosti. Diskutabilným je aj štvrtý dôvod - dlhodobá mimomanželská známosť žalovanej s iným mužom. K tomuto dôvodu súdna prax zaujala stanovisko v tom smere, že samotná nevera manžela

z hľadiska intenzity porušenia dobrých mravov nemusí zakladať právo na vrátenie daru; posúdenie intenzity porušenia dobrých mravov vždy závisí od komplexného posúdenia všetkých okolností, za akých k tomuto porušeniu došlo. Napr. z rozsudku Najvyššieho súdu ČR vo veci sp. zn. 33 Odo 137/2002 vyplýva, že za správanie v hrubom rozpore s dobrými mravmi považoval súd iba také porušenie manželskej vernosti, v dôsledku ktorého bol druhý manžel vystavený neprijateľnému poníženiu a bola znevážená jeho dôstojnosť v očiach verejnosti.

39. Ale ako už súd uviedol vyššie, v spojení s ostatnými dôvodmi na vrátenie daru vyvstáva celkový obraz o intenzite správania žalovanej, ktorý súd vyhodnotil ako hrubé porušenie dobrých mravov. Inak by súd hodnotil a bolo by celkom pochopiteľné, keby vzhľadom na vyššie uvedený charakter porozvodového obdobia žalovaná ventilovala svoje emócie voči žalobcovi len v osobnom kontakte s ním, t.j. „medzi štyrmi očami“. Žalovaná však svoj hnev neovládla a preniesla ho na osoby, ktoré by mali byť najviac chránené - vlastné, ešte maloleté deti, ktoré tak negatívne ovplyvňovala voči otcovi. Súd je toho názoru, že ani objektívna existencia resp. pravdivosť skutočností, ktoré žalovaná uviedla ako spúšťač pre jej správanie voči žalobcovi, ju neospravedlňujú zo spôsobu a obsahu, ktorý zvolila pre ventilovanie emócií. Je nutné podotknúť, že správanie žalovanej najmä v rovine šírenia negatívneho obrazu o žalobcovi vo vzťahu k rodičom žalobcu, ďalším rodinným príslušníkom a spoločným známym nevykazovalo známky momentálneho krátkodobého afektu; žalovaná vedome sama vyhľadávala a iniciovala či už osobné alebo telefonické kontakty, pri ktorých tento obraz šírila celkom evidentne neslušnými, spoločensky nežiaducimi výrokmi. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo, že správanie žalovanej malo negatívny dopad na vzájomné vzťahy medzi žalobcom a deťmi, medzi žalobcom a jeho rodičmi, ako aj medzi žalobcom a ostatnými rodinnými príslušníkmi a spoločnými známymi. Celkový obraz završujú fyzické útoky žalovanej voči žalobcovi, o čom svedčí aj právoplatné rozhodnutie o priestupku. Vzhľadom na skutočnosť, že správanie žalovanej spadá do porozvodového obdobia je pritom pozoruhodné, že spúšťačom mal byť moment, kedy zistila, že žalobca odišiel na dovolenku s priateľkou. Samotná žalovaná viac krát v konaní uviedla, že ani po rozvode manželstva nechcela, aby žalobca odišiel zo spoločnej domácnosti. Správanie žalovanej dokresľuje aj fakt, že počas súdneho konania sa pokúsila o prevod vlastníctva k predmetnému bytu na svojho brata, čo si vynútilo nariadenie neodkladného opatrenia na uloženie zákazu nakladania s nehnuteľnosťou. Už len na záver súd poukazuje na fakt, že žalovaná počas konania nepristúpila na opakované návrhy žalobcu na uzavretie mimosúdnej dohody, podľa ktorej by bolo vlastnícke právo k bytu prevedené na deti, pochádzajúce z manželstva sporových strán.

40. Po ustálení záveru o hrubom porušení dobrých mravov sa súd zaoberal princípom vzájomnosti a teda, či správanie žalovanej bolo len reakciou na obdobné správanie žalobcu, ktoré by tiež bolo možné kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov.

41. Žalovaná tvrdila, že nielen ona, ale aj žalobca jej písal sms-ky, v ktorých jej vulgárne nadával. V tomto smere predložila niekoľko sms správ od žalobcu (č.l.119-123 spisu). V týchto sa uvádza: „Ty primitívny idiot. Choď doboha na políciu, oznám svoje zistenia alebo drž ústa, lebo ma fakt vyprovokuješ. Ak si taká kurva, že ma chceš dostať do basy, tak to urob normálne, na to nemáš odvahu ani schopnosti, však? V kuse ma psychicky týraš a vydieraš. Toto musí okamžite skončiť. Buď ma pôjdeš udať alebo ja pôjdem. Teraz som to pochopil. Ty svoju neschopnosť žiť a uživiť rodinu chceš zakryť mojim kriminalizovaním. Mňa by si najradšej videla vo väzení, no Ty si sa hrala na chuderku a všetci by Ťa ľutovali. A hlavný bonus - nemohol by som bojovať o vrátenie bytu. Bože, tak skazená rodina ste. Nechápem, prečo riešiš výživné, keď sa ma snažíš dostať niekam, odkiaľ výživné nebudeš dostávať. A myslíš, že deťom pomôže, keď ma nebudú vídavať. Ty nevieš nič o živote, nepracuješ, nezarábaš. Nemáš auto, byt, nemáš nič. Už prestaň dievča. Fakt to preháňaš, každý deň to isté. Už ťa mám tak akurát dosť. Každý deň omieľaš dookola to isté mne aj deťom. Mám Ťi vysvetliť rozdiel medzi bielou a čiernou? Čierna je tvoja duša a biele sú plášte pracovníkov na psychiatrii. Už teraz je všetko jedno. Kruh sa uzavrel. Teraz som naozaj o deti prišiel. Len keď budem v base, kto ti pošle 600 eur. Hop, na toto si asi nemyslela, ty génius.“

42. Žalovaná aj v súvislosti s fyzickými atakmi tvrdila, že to bolo vzájomné a teda, že aj žalobca ju sústavné fyzicky napádal, pričom pri jednej príležitosti ju doma v byte na zemi doslova škrtil, čoho svedkom mala byť ich dcéra. Žalovaná však svoje tvrdenia nepreukázala. Naopak, zo svedeckej výpovede A. A., syna sporových strán vyplynulo, že bol svedkom viacerých nepekých hádok a konfliktov svojich rodičov, vždy to však bola žalovaná (matka), kto tieto hádky začal, kto ich vyprovokoval. Hodnotil ju ako konfliktný typ človeka. Otec bol väčšinou pri hádkach ticho a snažil sa odísť z bytu, mama však

niekedy zamkla byt a nechcela ho pustiť von, kričala, že nechce, aby odišiel alebo že mu nedovolí odísť. Nikdy nepočul otca vulgárne matke nadávať. Vždy jeho ako aj ostatných súrodencov nabádal k tomu, aby sa k matke správali slušne, aby nevyvolávali hádky, aby sa stiahli a rešpektovali, že je ich matka. Svedok opísal aj incident medzi žalovanou a dcérou G.. Svedok mal so sestrou videohovor, keď žalovaná prišla za ňou do izby a nadávala jej do tlstých sviň, trhala mobil z ruky a drgala do nej. Žalovaná išla následne na políciu a nahlásila tento incident ako útok na svoju osobu. Obdobne správanie žalovanej, ako aj žalobcu pri konfliktných situáciách popísala aj svedkyňa K. E.. Správanie žalobcu bolo také, že sa väčšinou snažil vyklízuť alebo uniknúť z hádky, uniknúť z priestoru, kde sa to dialo, že tresol dverami, že dokonca odišiel, nechcel sa hádať evidentne, avšak reakciou žalovanej bolo, že sa mu postavila do cesty, nechcela ho pustiť preč a padli aj nadávky z jej strany.

43. Čo sa týka mimomanželskej známosti, žalovaná tvrdila, že aj žalobca mal takúto známosť. Svoje tvrdenie však nepreukázala.

44. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že aj sms správy žalobcu adresované žalovanej sa vyznačujú značnou emotívnosťou, sú hnevľivé a obsahujú neslušné výrazy, avšak z vykonaného dokazovania sa javí vysoko pravdepodobným záver, že písanie sms správ zo strany žalovaného bolo v podstate jediným aktívnym činom žalobcu, ktorý ale nebol primárny, bol len reakciou na predchádzajúce ataky žalovanej. Pre tento záver svedčia aj výpovede svedkov. Manželka brata žalovanej H. C. D. uviedla, že žalobca sa o žalovanej nikdy nevyjadril negatívne, nenadával na ňu, neohováral ju, trápili ho predovšetkým deti. Rovnako sa vyjadrili aj svedkovia D. Š., A. A., L. D., L. A.. Žalobca teda dal priechod svojim emóciám len v osobnej komunikácii so žalovanou, neprenášal ich ďalej, najmä nie na deti, rodinu a spoločných známych.

45. Zhrnúc vyššie uvedené, súd uzavrel, že správanie žalovanej voči žalobcovi malo jednoznačne charakter hrubého porušovania dobrých mravov a nebolo len jej reakciou na jeho správanie (vzájomnosť). Správanie žalovanej ako obdarovanej bolo jednoznačne v nepomere k správaniu sa žalobcu ako darcu a teda, nešlo len o spoločensky nežiaducu vzájomnú komunikáciu medzi nimi v zmysle ustálenej súdnej praxe, resp. nešlo len o prostú nevďačnosť žalovanej voči žalobcovi. Tak by tomu bolo vtedy, keby okrem prostej nevďačnosti neexistovalo aj aktívne hrubé a vulgárne správanie žalovanej, spočívajúce nielen vo verbálnych útokoch a vytváraní negatívneho obrazu vo vzťahu k deťom, rodičom žalobcu, rodinným príslušníkom a spoločným známym, ale aj vo fyzických útokoch voči jeho osobe.

46. Súd preto dospel k záveru, že sú naplnené dôvody pre vrátenie daru a žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

47. Podľa ust. § 262 ods.1 zákona č.160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

48. Podľa ust. § 255 ods.1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

49. O nároku na náhradu trov súd rozhodol podľa zásady úspechu v konaní v zmysle ust. § 255 ods.1 CSP. Žalobca mal v konaní plný úspech, preto súd rozhodol, že mu priznáva nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 %.

50. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods.2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje, v dvoch písomných vyhotoveniach.

Proti výroku o oslobodení od súdnych poplatkov odvolanie nie je prípustné (§ 357 CSP a contrario).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Exekúciu možno vykonať na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu preto, že povinný dobrovoľne nesplnil to, čo mu exekučný titul ukladá. (§ 48 ods. 2 veta prvá Exekučného poriadku).